

Схвалено педагогічною радою

Протокол № 1 від 31.08.2020

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Білогірського ліцею

І. Дідух

___ . ___ . 2020

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Білогірського ліцею ім. І.О.Ткачука Білогірської селищної ради Хмельницької області

І. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Білогірського ліцею ім. І.О.Ткачука є внутрішнім нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини» (1989), Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Статуту закладу, правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та внутрішніх документів ліцею.

1.3. Метою Положення про академічну доброчесність є формування в ліцеї системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, забезпечення академічної свободи і сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення авторитету ліцею.

1.4. У своїй діяльності ліцей дотримується принципів оцінювання учнів винятково на підставі їх знань і вмінь, а педагогічних працівників – на основі їх професійної компетентності, результатів роботи, внеску у розвиток ліцею. Ліцей зо-

бов'язується вживати заходів щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах педагогічних працівників та здобувачів освіти.

1.5. Педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися загальновизнаних норм етики, моралі, поважати гідність осіб, які працюють та навчаються в ліцеї, підтримувати систему демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, сприяти підвищенню морально-психологічного клімату в колективі, спрямовувати свої дії на зміцнення авторитету закладу.

1.6. Заклад освіти в своїй діяльності керується принципом незалежності здобуття загальної середньої освіти від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій.

1.7. Дотримання академічної доброчесності в закладі пов'язане із сповіданням учасниками освітнього процесу принципів:

Верховенства права (пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо).

Законності (учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, Законів України та підзаконних актів).

Соціальної справедливості (у взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є забезпечення свободи, справедливості, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки)

Науковості (педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень науки; забезпечувати тісний зв'язок із сьогоденням).

Дотримання авторського права (педагогічні працівники повинні посилалися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність; забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, без списування, плагіату, фабрикації, фальсифікації).

Принцип достовірності результатів діяльності здобувачів загальної середньої освіти та об'єктивності оцінювання результатів навчання (передбачає самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання; об'єктивність оцінювання результатів навчання: недопущення свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів загальної середньої освіти).

Професіоналізму та компетентності (наявність у педагогічних працівників закладу та здобувачів загальної середньої моральних якостей, внутрішньої культури, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці).

Партнерства і взаємодопомоги (сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін).

Відкритості й прозорості (усі процеси, документи в закладі, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю).

Відповідальності (здобувачі загальної середньої освіти та педагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати свої зобов'язання, дотримуватися норм цього Положення).

1.8. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх учасників освітнього процесу в ліцеї. Усі особи, на яких поширюється це Положення, повинні бути ознайомлені з його змістом.

1.9. Положення публікується на офіційному веб-сайті закладу.

II. Принципи, норми етики та академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст. 42 п. 4 Закону України «Про освіту» та ст. 43 п.4 вважаються:

- *академічний плагіат* - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- *самоплагіат* - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- *фабрикація* - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- *фальсифікація* - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- *списування* - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- *обман* - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

формами обману є:

- академічний плагіат,
- самоплагіат,
- фабрикація,
- фальсифікація,
- списування,
- надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання

чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами їх проходження;

– використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;

– проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;

– необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації;

- *хабарництво* - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- *необ'єктивне оцінювання* - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

- *вплив у будь-якій формі* (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

2.3. Академічна доброчесність *педагогічних працівників* спрямована на:

– дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України, Статуту опорного закладу, Колективного договору та Правил внутрішнього трудового розпорядку;

– повагу до осіб, які здобувають освіту, їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, а також інших обставин;

– об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;

– підвищення кваліфікації;

– дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;

– здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

– дотримання законодавства із запобігання корупції, уникнення конфлікту інтересів;

– якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків;

– впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання; відповідно до вимог законодавства підвищення своєї кваліфікації;

– надання достовірної інформації;

– нерозголошення конфіденційної інформації;

– готовність нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.4. Академічна доброчесність *здобувачів загальної середньої освіти* передбачає:

– дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України;

– самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю за результатами навчання;

- повагу честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами та засвідчених документально;
- використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерела інформації та грамотне посилання на них;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
- негайне повідомлення адміністрації закладу в разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.5. Етичні норми академічної діяльності.

Учасники освітнього процесу мають дотримуватися моральних норм і правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, зокрема:

- сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу;
- сприяти формуванню та поширенню позитивного іміджу закладу;
- шанувати історію закладу, здобутки педагогів, випускників, шанобливо ставитися до державної символіки та символіки закладу;
- виявляти толерантність та повагу до релігії, культури, звичаїв та традицій учасників освітнього процесу всіх національностей;
- допомагати учасникам освітнього процесу, що опинилися у складних життєвих обставинах;
- поводитися з іншими учасниками освітнього процесу шанобливо, толерантно, не принижувати будь-яким чином їх гідність;
- раціонально та дбайливо використовувати матеріально-технічну базу закладу;
- приходити на заняття без запізнення, знати вчителів на ім'я та по батькові, звертатися до них на «Ви».

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із цим Положенням під розписку після ознайомлення із Правилами внутрішнього розпорядку закладу.

3.2. Положення доводиться до батьківської громади на конференції, а також оприлюднюється на сайті ліцею.

3.3. Заступники директора закладу з навчальної, навчально-виховної роботи забезпечують попередження порушень академічної доброчесності шляхом консультацій, інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня.

3.4. Педагогічні працівники в процесі освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов цього Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та

неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності **створюється комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників.**

3.6. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється **шкільна комісія з попередження списування здобувачами освіти** у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу. Комісія в разі встановлення фактів списування надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

IV. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення закладу освіти.

<i>Порушення академічної доброчесності</i>	<i>Суб'єкти порушення</i>	<i>Обставини та умови порушення академічної доброчесності</i>	<i>Наслідки і форма відповідальності</i>	<i>Орган / посадова особа, що приймає рішення про призначення виду відповідальності</i>
Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне оцінювання (для екстернів) - моніторинги якості знань	Зауваження	Комісія з попередження списування
		-екзамен (ДПА);	Попередження	
			Повторне письмове проходження оцінювання Термін-1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	
		- річне оцінювання (для екстернів)	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі	Атестаційна комісія
		- І етап(шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів;	Не зарахування результатів	Оргкомітет, журі
			Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних	

			випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинг; - олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів
Обман: <u>Фальсифікація</u> <u>Фабрикація</u> <u>Плагіат</u>	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: - методичні рекомендації; - навчальний посібник; - навчально-методичний посібник; - наочний посібник; - практичний посібник; - навчальний наочний посібник; - збірка; - методична збірка - методичний вісник; - стаття; - методична розробка	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії	Педагогічна рада, атестаційні комісії (різних рівнів)
Порушення морально-етичних норм поведінки	Учасники освітнього процесу	Конфлікти через: - відсутність поваги до гідності учасників освітнього процесу; - вживання ненормативної лексики у спілкуванні з однокласниками; - погрози, переслідування через надання та поширення неправдивої	У випадку встановлення причин порушення морально-етичних норм поведінки рекомендується: - всім учасникам освітнього процесу усвідомити ступінь провини; - провести бесіди з метою усунення конфлікту; - звернутись з клопотанням про можливість притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності	Комісія з питань академічної доброчесності та етики

		інформації у різних формах спілкування (соціальні мережі); - порушення правил поведінки під час освітнього процесу (уроки, перерви, позакласні заходи)		
--	--	---	--	--

4.2. Педагогічні працівники за порушення правил академічної доброчесності, крім названих, притягуються до таких форм відповідальності:

- не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань;
- не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;
- можуть бути позбавлені педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- можуть бути позбавлені права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

4.3. Порушення норм цього Положення, загальноприйнятих норм поведінки, ігнорування норм етики, моралі та громадської свідомості може розглядатися як вчинення аморального проступку і передбачати накладання санкції, у т.ч, звільнення з роботи за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

V. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

5.1. З метою виконання норм цього Положення в закладі створюється Комісія з питань академічної доброчесності.

5.2. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

5.3. Комісія наділяється правом після розгляду заяв щодо порушення цього Положення надавати пропозиції директору закладу щодо прийняття відповідних рішень.

5.4. Склад комісії затверджується наказом директора на підставі рішення педагогічної ради.

5.5. Термін повноважень комісії – 1 рік.

5.6. До складу Комісії входять всі учасники освітнього процесу: педагоги, учні, батьки або особи, які їх замінюють.

5.7. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря. Голова комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

5.8. Організаційною формою роботи комісії є засідання, які проводяться на наступний (робочий) день після отримання звернення. Питання щодо відкритості засідання вирішує комісія.

5.9. На засідання Комісії в обов'язковому порядку запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

5.10. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні комісії.

5.11. Засідання комісії оформлюється протоколом, який підписує голова та секретар.

5.12. За результатами проведених засідань комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер і подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

5.13. Комісія раз на рік звітує про свою роботу на засіданні педагогічної ради.

5.14. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення, повинен звернутися до голови або секретаря комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П. І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, комісією не розглядаються.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і вводиться в дію наказом директора.